

Vorlesen und Erzählen mit Kindern ab

1

Czytanie i opowiadanie dzieciom w wieku od 1 roku

EINE INITIATIVE VOM

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

Stiftung Lesen

Drodzy Rodzice,

w niniejszej broszurze znajdziecie wiele porad i informacji dotyczących czytania i opowiadania dzieciom w wieku od jednego roku. Jak najczęściej oglądajcie wraz z dzieckiem książki z obrazkami.

Będzie to dla dziecka istotnym wsparciem w nauce mowy. Na początek proponujemy książkę „Zaczynamy czytać”.

Życzymy Wam spędzenia miłych wspólnych chwil oraz wiele radości z czytania dziecku i oglądania ilustrowanych książek.

Federalne Ministerstwo
Edukacji i Nauki

Fundacja
„Stiftung Lesen”

Treść

- 4 Czy można czytać już niemowlętom i małym dzieciom?
- 6 Co da mojemu dziecku czytanie mu i opowiadanie?
- 8 Jak moje dziecko uczy się mówić?
- 10 Jak czytanie i opowiadanie dziecku pasuje do codziennego życia mojej rodziny?
- 12 Książki z obrazkami i media cyfrowe

Czy można czytać już niemowlętom i małym dzieciom?

Czytanie małym dzieciom oznacza, że ogląda się razem ilustracje zamieszczone w książkach, coś o nich opowiada oraz wspólnie obraca strony.

Dziecko będzie na początku z pewnością traktowało książkę raczej jak zabawkę. Nie dziwcie się, jeśli raczkując oddali się, włoży książkę do ust lub ją odepchnie. Są to najzupełniej normalne zachowania, które z czasem ulegną zmianie.

Zobaczycie, że już wkrótce dziecko będzie miało ulubioną książkę, którą będzie chciało regularnie oglądać.

Porada nr 1: Po prostu czytamy na głos

Spróbujcie na początek z książką „Zaczynamy czytać”.
Oglądając razem ilustracje możecie:

- imitować odgłosy,
- wyliczać, co widzicie na poszczególnych stronach,
- zadawać pytania dotyczące ilustracji,
- wspólnie zastanawiać się, czy macie w domu poszczególne przedmioty,
- razem bawić się w zabawy paluszkowe
- i nie tylko ...

Co da mojemu dziecku czytanie mu i opowiadanie?

Sprzyja nauce mowy

Pierwsze lata życia są szczególnie ważne dla rozwoju mowy.

Dobrze mówić dziecko najłatwiej nauczy się wówczas, gdy będziecie z nim dużo rozmawiać. Książki z obrazkami są idealnym środkiem, który temu służy.

Wspólne zaznawanie radości

Już małe dziecko oglądając ilustrowane książki i słuchając Waszych opowieści zauważy, że poświęćcie mu sporo czasu.

Zabawa, śmiech i przytulanie się są równie istotne co samo oglądanie książek z obrazkami, gdyż dzięki temu dziecko będzie kojarzyło czytanie z mnóstwem dobrych odczuć.

Podczas czytania dziecko poznaje nowe słowa.

W skrócie: porady dotyczące czytania i opowiadania najmłodszym

Czytanie sprawia najwięcej przyjemności, gdy odbywa się w przytulnym, wygodnym miejscu.

Jeżeli będziecie regularnie wspólnie oglądać książki z obrazkami, stanie się to nieodłączną częścią codziennego życia Waszej rodziny.

W codziennym życiu jest na pewno wiele okazji do rozmów ze swoim małym dzieckiem: przy jedzeniu, na spacerach, podczas zabaw czy też przed zaśnięciem.

Czytanie i opowiadanie udaje się najlepiej w języku, którym sami władacie najlepiej.

Jak moje dziecko uczy się mówić?

Dziecko nie potrafi robić wszystkiego naraz, lecz uczy się stopniowo, własnym tempem. Tak też jest z językiem.

Do 12 miesięcy

W pierwszym roku życia niemowlę w pełni wykształca swoje zmysły, a wiele rzeczy wkłada do ust.

Przygląda się przedmiotom, dotyka je i zaczyna się nimi bawić, na przykład książeczką z obrazkami.

12-24 miesięcy

W drugim roku życia dziecko z reguły zaczyna mówić.

Oglądając książkę z obrazkami potrafi wskazać obiekty, których nazwy wypowiadacie.

Dziecku szczególnie podobają się piosenki, rymowanki i zabawy paluszkowe. Możecie zacząć sobie nawzajem „opowiadać”, co robi ten zwierzak z książki albo jaki kolor ma piłka, którą widzicie.

Wasze dziecko już bardzo wiele rozumie.

Porada nr 2: Rymowanki i piosenki też są ważne

Rymowane i śpiewane wierszyki, które pokazujecie wykonując ruchy palcami i dłońią są dla dziecka zachętą do mówienia i naśladowania.

Przebiegaj palcami po ręce dziecka w górę i w dół, a na koniec połaskocz je po brzuszku. Rymowanka pasuje do melodii z piosenki „Panie Janie”.

Nasz ślimaczek, nasz ślimaczek
pełnie tam, pełnie tu,
a potem z powrotem,
a potem z powrotem,
i po brzuszku, po brzuszku

Jak czytanie i opowiadanie dziecku pasuje do codziennego życia mojej rodziny?

Małe dzieci uczą się poprzez naśladowanie

Dokładnie tak samo jest z czytaniem, które widzą u dorosłych – gdy siedzisz na kanapie przeglądając prospekty, czytając gazetę czy książkę.

Systematyczność

Jeśli regularnie czytacie i opowiadacie dziecku, dajecie mu poczucie bezpieczeństwa, jakiego przysparzają dziecku swojskie sytuacje.

Niczego nie wymuszaj!

Bywają sytuacje, w których czytanie dziecku po prostu nie ma sensu, np. gdy dziecko jest głodne albo chce poszaleć.

Ale jeśli dziecko potrzebuje spokoju, to książki z obrazkami idealnie pasują, np. przed pójściem spać, u lekarza, w autobusie czy pociągu.

Zasypianie z historyjkami

Chodzenie spać często przychodzi małym dzieciom z trudem.

Aby zakończyć dzień w atmosferze spokoju, dobrze jest dziecku poczytać.

Na początku może to trochę potrwać, zanim dziecko się uspokoi. Jest to najzupełniej normalne.

Porada nr 3: Czytać dzieciom można we wszystkich językach

Czy muszę dziecku czytać w języku niemieckim?

Nie, gdyż wiele z tego, czego dziecko się uczy podczas czytania i opowiadania nie ma związku z konkretnym językiem. Możesz to robić w języku, w którym zwykle rozmawiasz z dzieckiem.

Dziecko czuje się najlepiej słysząc język, z którym jest osłuchane.

Książki z obrazkami i media cyfrowe

Jakie książki są najbardziej odpowiednie dla najmłodszych?

Książki dla małych dzieci są wykonane ze stabilnego materiału, np. z grubej tektury czy tworzywa, gdyż dzieci bawią się z książkami tak samo jak z innymi przedmiotami.

Pierwsze książki zawierają ilustracje ukazujące proste rzeczy, które dzieci znają z codziennego życia.

Z biegiem czasu dzieci nabywają umiejętności rozumienia pierwszych scenek z udziałem ludzi czy zwierząt. Zwiększa się też sukcesywnie ilość tekstu.

Co z mediami cyfrowymi?

Małe dzieci bardzo słabo rozumieją treści przekazywane w postaci filmów wideo czy obrazów animowanych.

Książki obrazkowe i historyjki to dla nich najlepszy sposób na poznawanie świata.

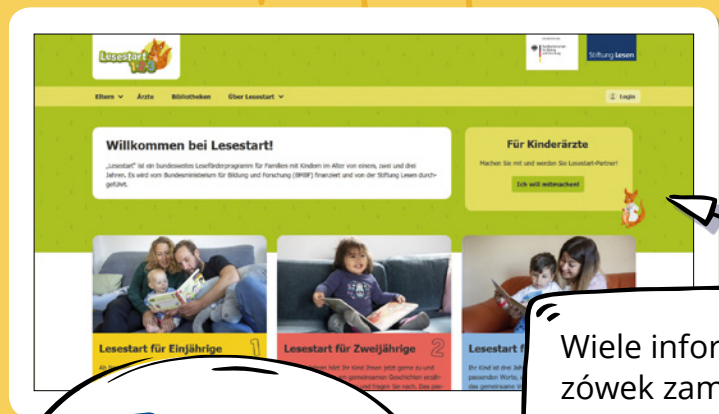
W późniejszym czasie świetnym uzupełnieniem dla książek będą aplikacje wzorowane na książkach z obrazkami.

Zwłaszcza w przypadku bardzo małych dzieci książki obrazkowe i historyjki to najlepszy sposób na poznawanie świata.

Porada nr 4: Tu znajdziesz wybór książek z obrazkami i historyjek

Wiele informacji i wskazówek zamieściliśmy na stronie www.lesestart.de.

**einfach
vorlesen!**

Historyjki odtwarzane na smartfonie lub tablecie można pobrać bezpłatnie ze strony www.einfachvorlesen.de.

Odpowiednie książki obrazkowe znajdziecie w bibliotece lub księgarni.

Vorlesen und Erzählen mit Kindern ab 1

Impressum

Herausgeber und Verleger: Stiftung Lesen, Mainz | Verantwortlich: Dr. Jörg F. Maas

Programme: Sabine Uehlein | Projektleitung: Sabine Bonewitz | Redaktion: Ulrike Annick Weber

Grafik/Illustration/Druckvorstufe: Melanie Freund, Mainz | Übersetzungen: Engin GmbH, Frankfurt/Edition Orient, Berlin | © Stiftung Lesen/Lesestart/Fotografen: Tamara Jung-König, Oliver Rüter (Titelmotiv)

Druck: Parzeller print & media GmbH & Co. KG, Frankfurter Straße 8, 36043 Fulda

Auflage: 500.000

© Stiftung Lesen 2021

www.lesestart.de

Stiftung Lesen

Römerwall 40
55131 Mainz

Kostenfreie Lesestart-Servicehotline: **0800 3103103** (aus dem dt. Festnetz)

E-Mail: info@lesestart.de

[@lesestart123](https://www.instagram.com/lesestart123)

www.facebook.com/Lesestart